

Prácticas
Restaurativas

INTRODUCCIÓN A LAS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

**Aprendiendo estrategias prácticas para construir relaciones fuertes e
saudables**

Presentación

Círculo de presentación

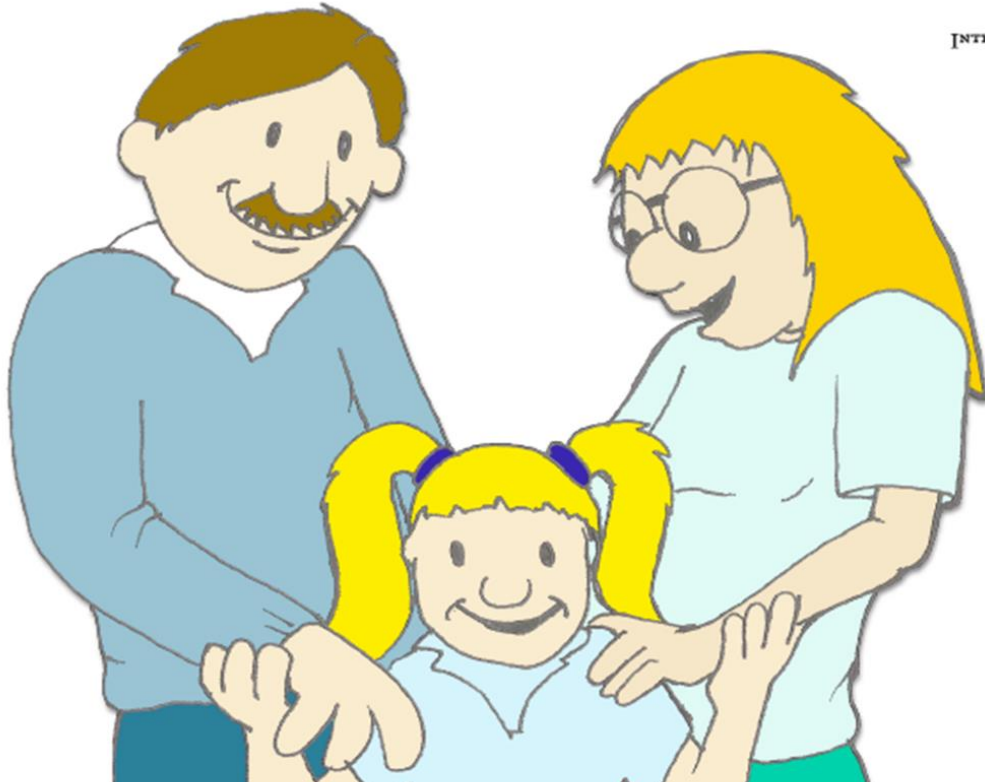

ASPECTOS CLAVE CURSO PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

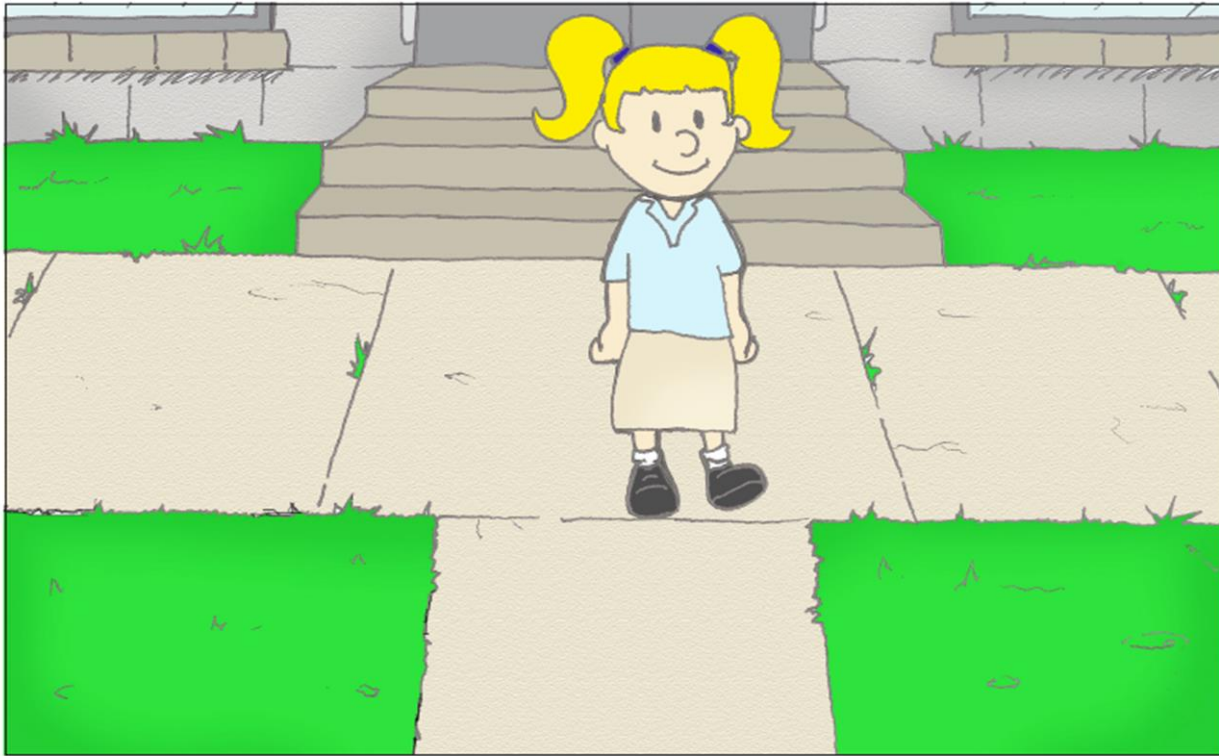
Traballar aspectos proactivos:

- Dar voz ó alumnado
- Deixar que se expresen
- Abordar os sentimentos
- Pechar as situacións abertas

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

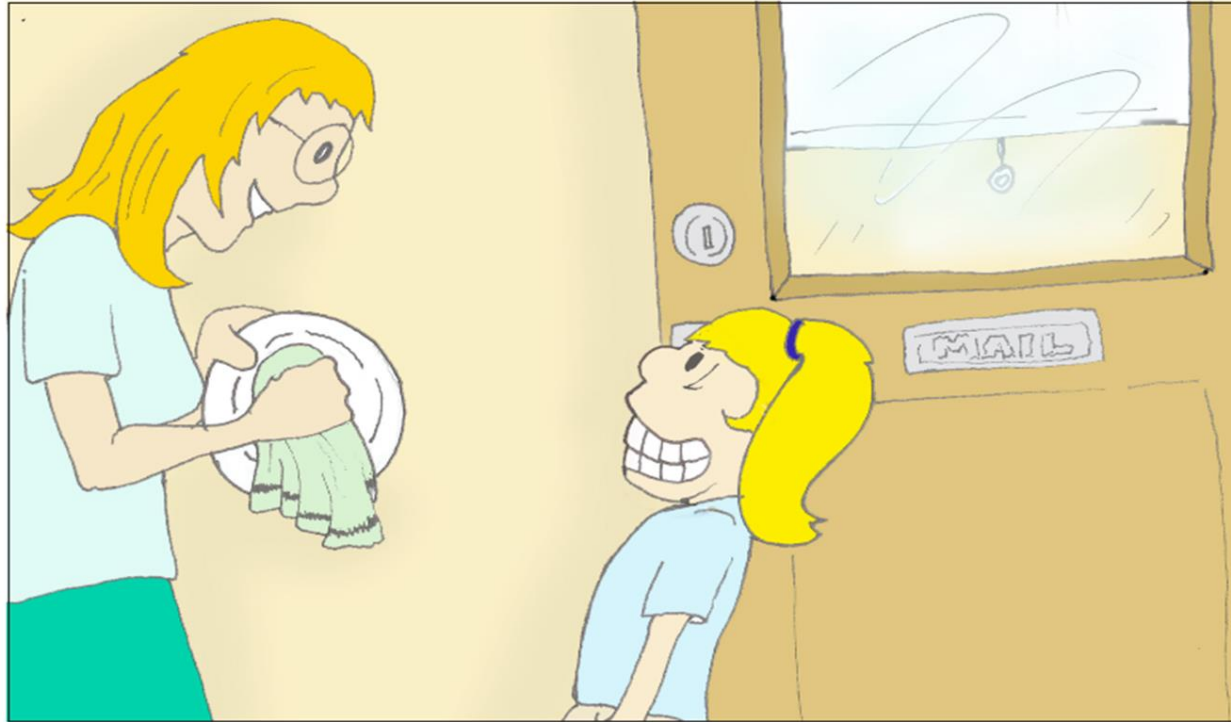
María regresaba do colexio un día calquera

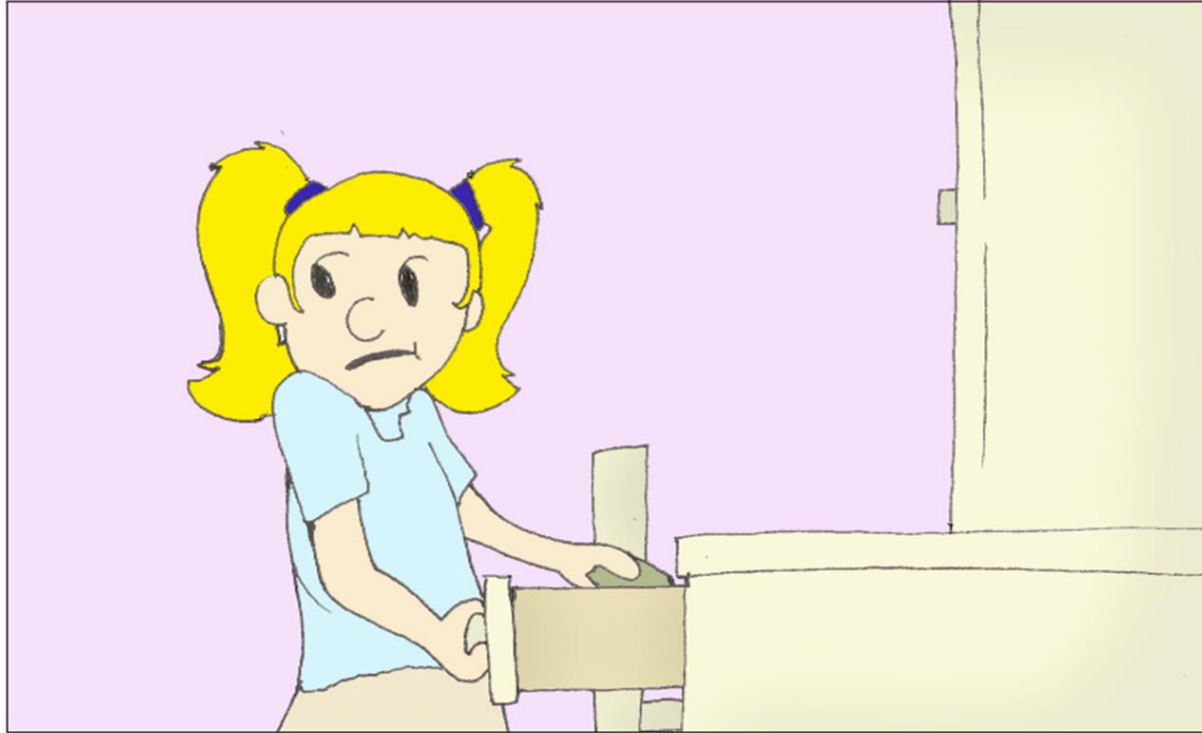
Atopou cartos no chan diante da súa casa

Pensou nas cousas que podería mercar...

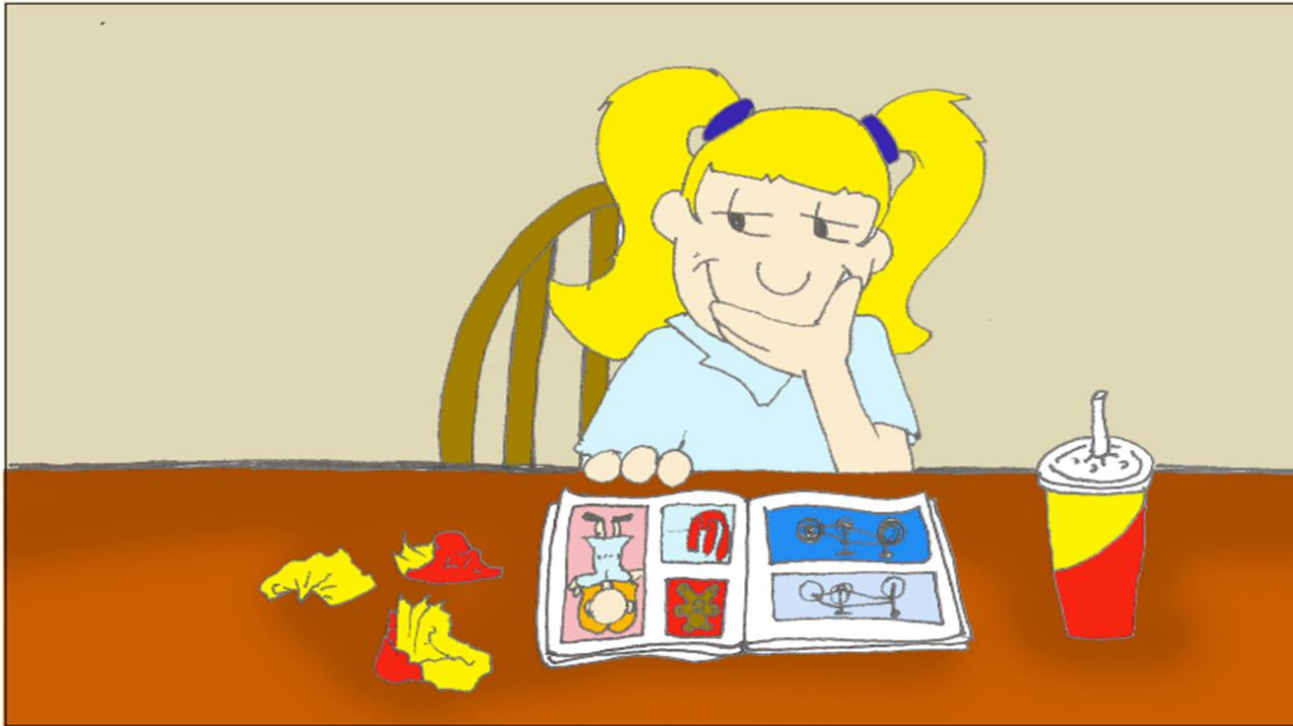
Ó chegar a casa non lle contou nada á súa nai

Pola contra, calou e gardou os cartos no escritorio da súa habitación

Ó día seguinte gastou parte do diñeiro

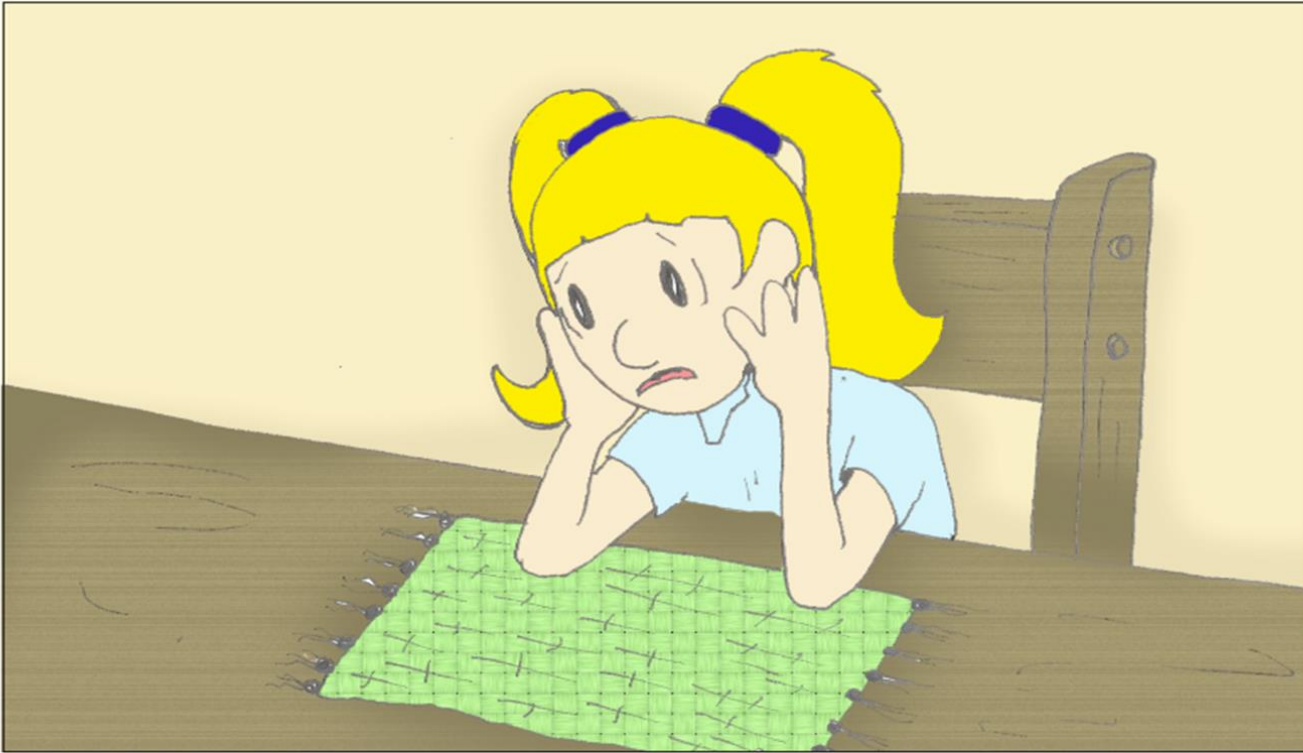
Tamén botou unha ollada a un catálogo de xoguetes para ver en que gastaría o resto do diñeiro

Despois, na rúa, escoitou ó veciño dicirlle á súa nai...

...que perdera os cartos aforrados para ir de vacacións coa
súa familia

María sentiuse mal tras escoitar ó veciño, pero aínda así, non lle dixo nada á nai.

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

Que pensas sobre o que fixo María?

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

Que pensas sobre o que fixo María?

Quen cres que se sentirá afectado, contrariado, ou ferido polo que fixo María?

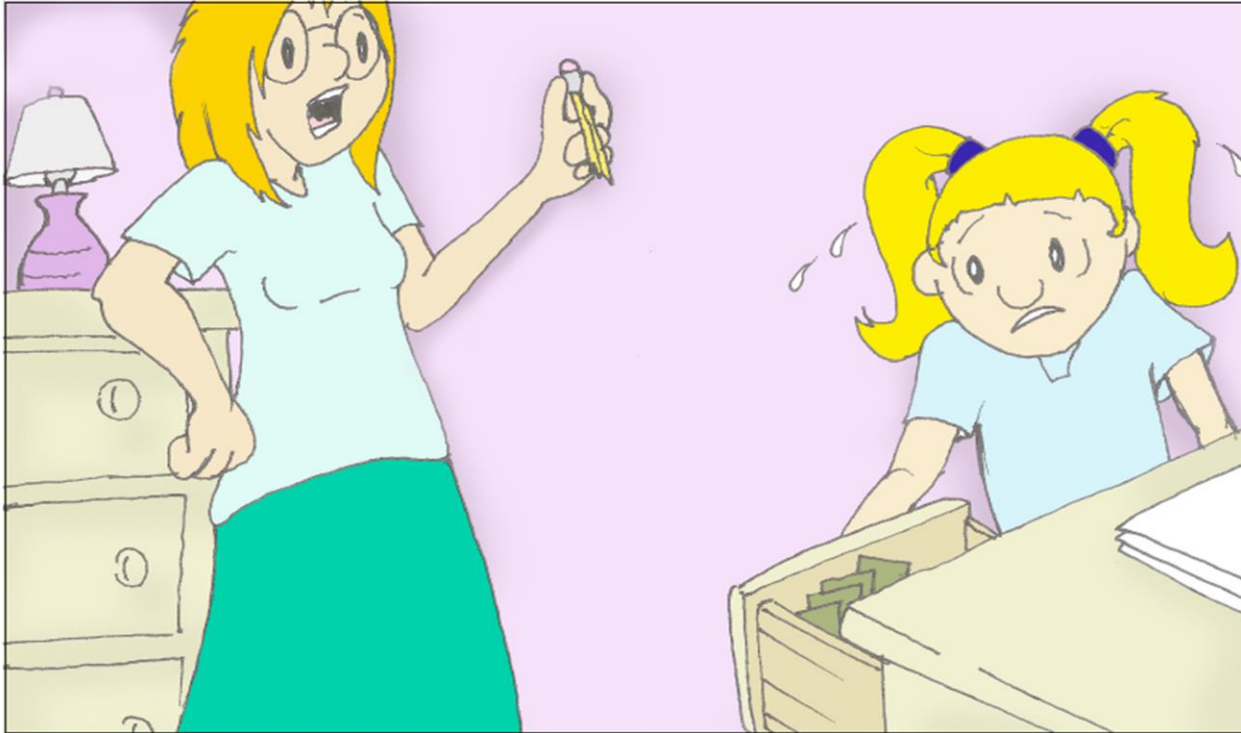
As persoas que sentíronse danadas ou contrariadas polo que
fixo María foron

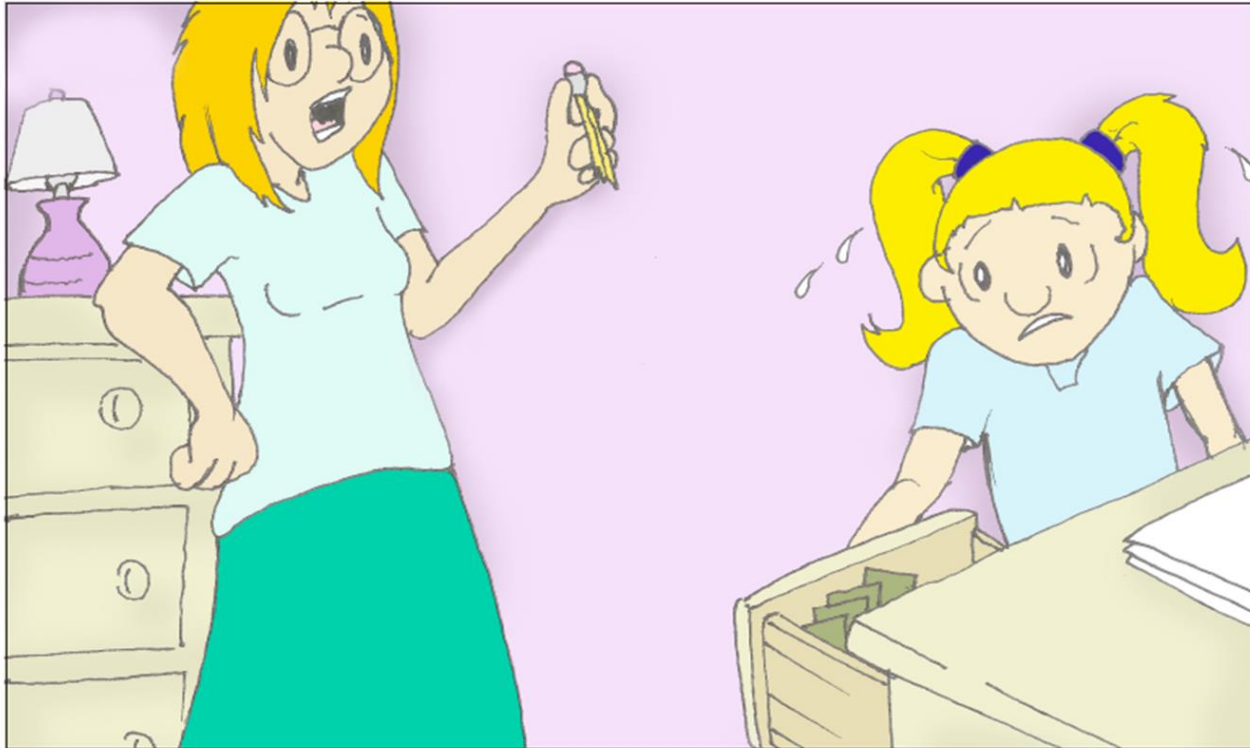
As persoas que sentíronse danadas ou contrariadas polo que
fixo María foron

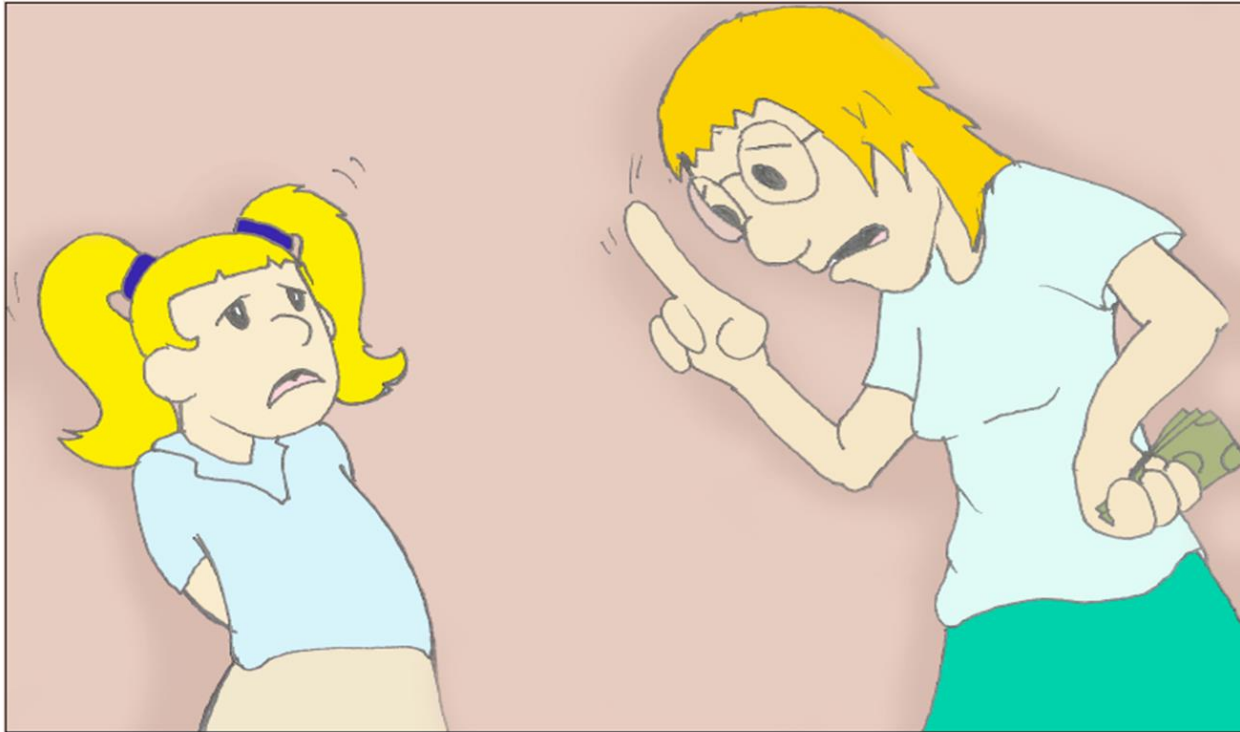
As persoas que sentíronse danadas ou contrariadas polo que fixo María foron

Ó día seguinte, cando a nai de María entrou na habitación para pedirle un lapis ...

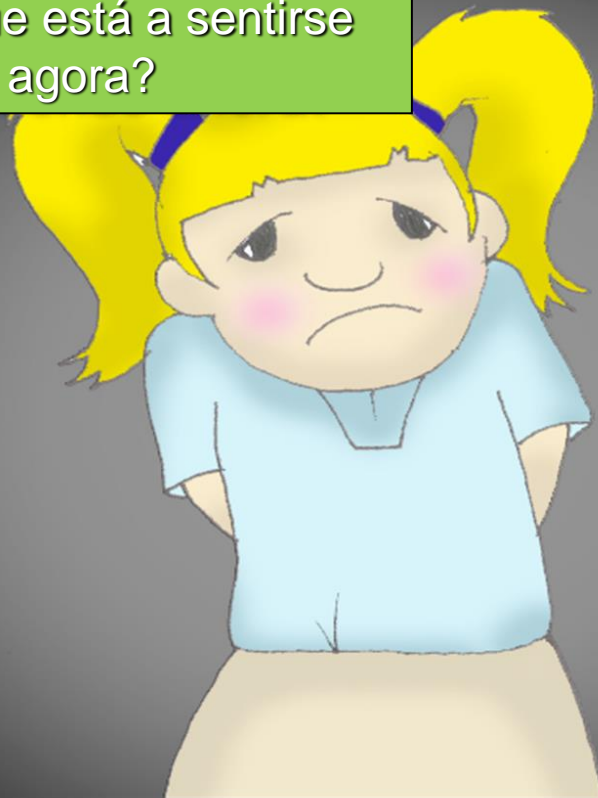

...viu os cartos no escritorio de María

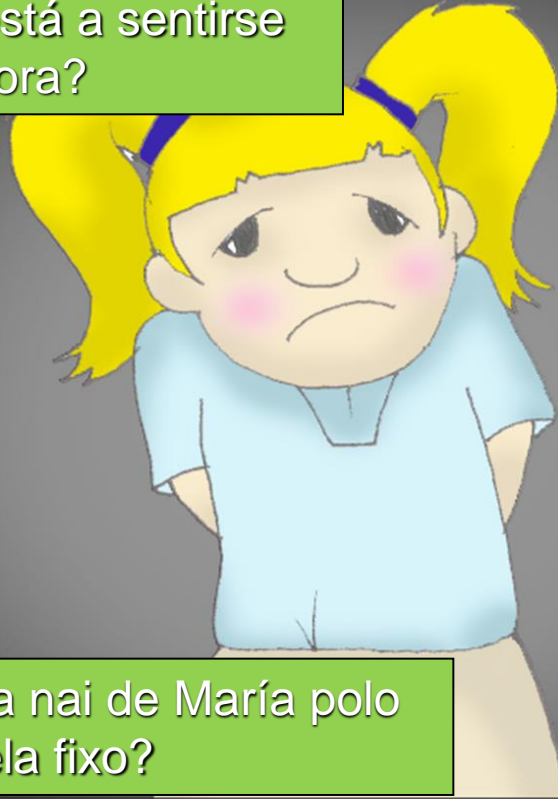

María admitiu que atopara os cartos e que xa gastara parte deles.

¿Como cres que está a sentirse
María agora?

¿Como cres que está a sentirse
María agora?

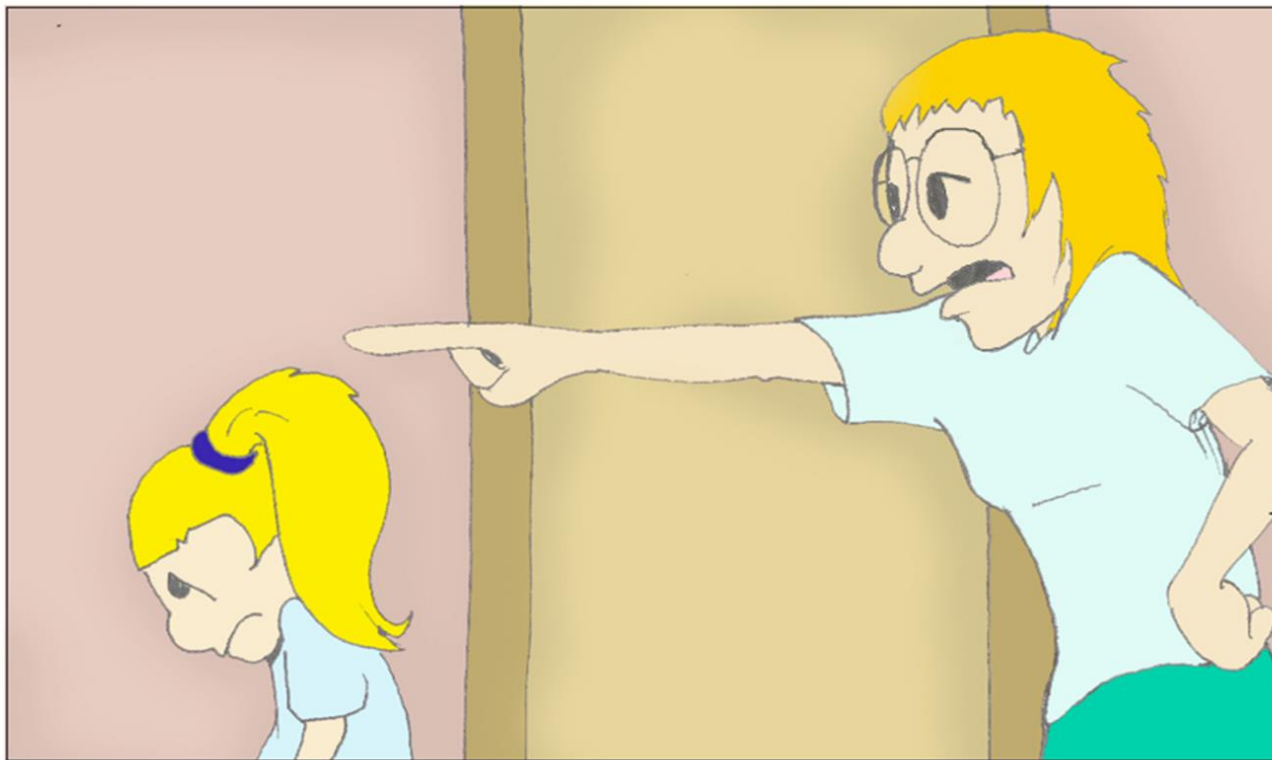
¿Cómo se sinte a nai de María polo
que ela fixo?

¿Como cres que está a sentirse
María agora?

¿Que cres que
debería pasar
con María?

¿Cómo se sinte a nai de María polo
que ela fixo?

A nai de María mandouna para o seu cuarto.

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

Que pretende a nai de María cando a castiga na súa habitación?

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

Que pretende a nai de María cando a castiga na súa habitación?

Que cres que vai facer María mentres estea castigada na habitación?

¿Como axuda isto a María a entender a quen danou?

¿Como axuda isto a María a entender a quen danou?

¿Que precisa facer María
para arranxar as cousas?

Os pais preguntáronlle a
María que pensaba que
debería facer para arranxar
as cousas

Os pais preguntáronlle a
María que pensaba que
debería facer para arranxar
as cousas

María respondeu que debería devolver os cartos e
pedir desculpas

Os pais preguntáronlle a
María que pensaba que
debería facer para arranxar
as cousas

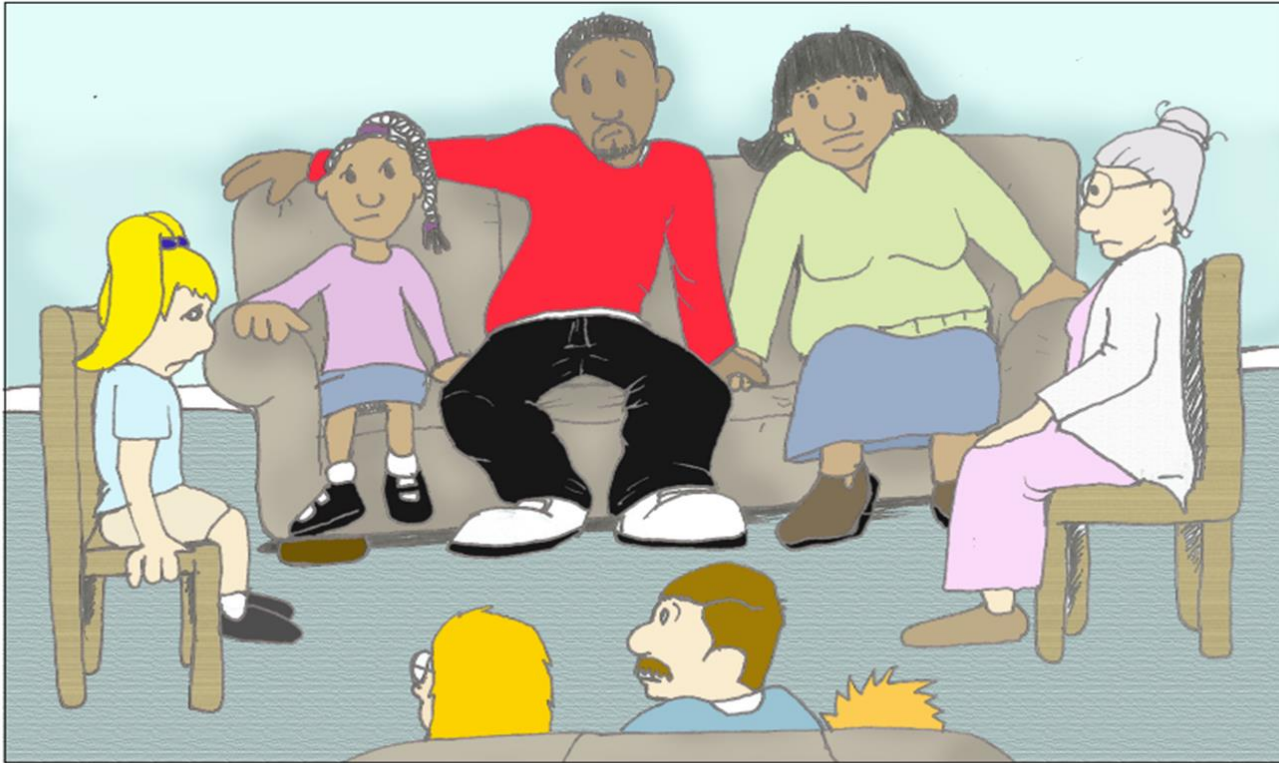

María respondeu que debería devolver os cartos e pedir
desculpas

Os pais decidiron que organizarían unha reunión
para que puidera facelo

O pai falou co veciño e explicoulle o acontecido,
pediulles que asistisen a súa casa para manter unha
reunión entre as dúas familias

A reunión

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

Quen cres que debe falar primeiro?

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

Quen cres que debe falar primeiro?

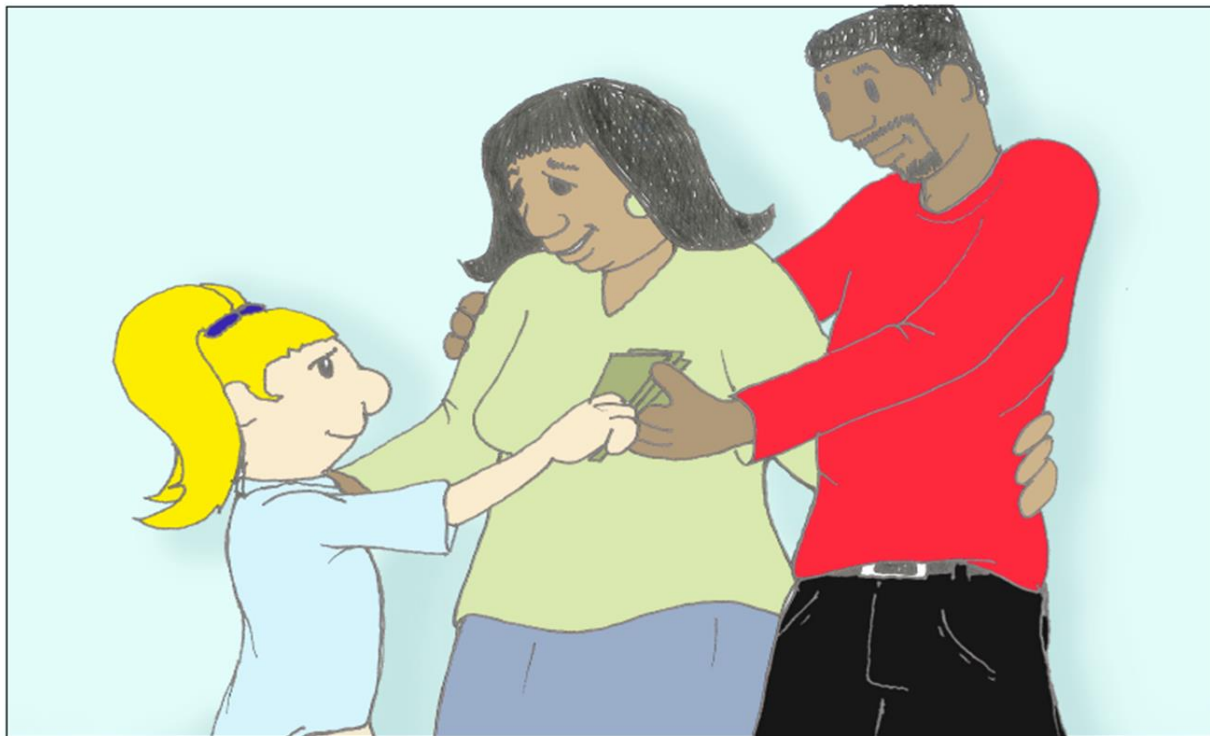
Que preguntas se deben facer?

MARÍA ATOPA DIÑEIRO

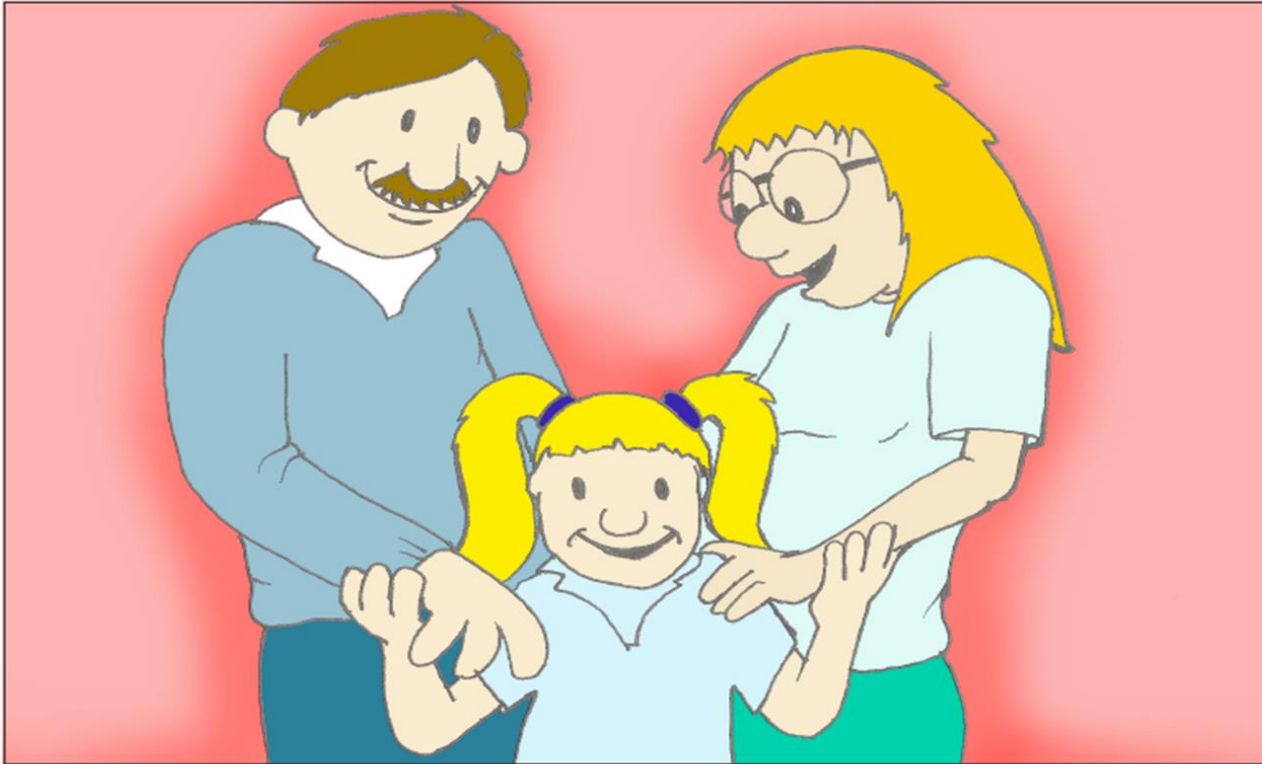
Quen cres que debe falar primeiro?

Que preguntas se deben facer?

Que esperas que pase nesta reunión?

María devolveu os cartos ós veciños e pediulles
desculpas

¿Como cres que se sentiron os pais de María nese momento?

MARÍA ATOPA DIÑEIRO: PROCESANDO A EXPERIENCIA

Que foi o que aprendeu María desta experiencia?

MARÍA ATOPA DIÑEIRO: PROCESANDO A EXPERIENCIA

Que foi o que aprendeu María desta experiencia?

Que fixo que a historia tivera un final feliz?

MARÍA ATOPA DIÑEIRO: PROCESANDO A EXPERIENCIA

Que foi o que aprendeu María desta experiencia?

Que fixo que a historia tivera un final feliz?

So con castigar a María, que diferenzas habería ó final da historia?

VÍDEO: INTRODUCCIÓN ÁS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

Este vídeo foi elaborado polo Distrito Escolar de San Francisco (SFUSD). SFUSD comezou fai anos a utilizar as Prácticas Restaurativas nos seus centros educativos. É un exemplo de como implementar as PR e facelas funcionar nun contexto.

VÍDEO INTRODUCCIÓN A LAS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

San Francisco Unified School District

XUSTIZA RESTAURATIVA

É unha resposta e unha actitude fronte o conflito no que, a diferenza da xustiza penal retributiva, reivindica a visión da vítima e da comunidade no proceso de administración de xustiza. Nace da necesidade das vítimas mentres que a xustiza retributiva nace da necesidade de sancionar o comportamento infractor

As TRES “R”:

Responsabilización do/a infractor/a

Reparación á vítima

Restauración do diálogo e das relacións

	X. ORDINARIA OU PENAL	X. RESTAURATIVA
DELITO	Infracción á normativa ou lei	Dano producido a persoa ou persoas
RESPONSABILIDADE	Individual	Individual e social
CONTROL	Sistema penal	Comunidade
PROTAGONISTAS	Infractor e o Estado	Vítima, agresor/a e comunidade
PROCEDEMENTO	Xudicial	Diálogo
FINALIDADE	Probar o delito Establecer responsabilidades Aplicar castigos ou sancións	Resolver conflitos Asumir responsabilidades Reparar o dano
TEMPORALIDADE	Está focalizado no pasado	Está focalizado no futuro

RESUMINDO

O **proceso de diálogo** é a gran diferenza entre a Xustiza Restaurativa e a Xustiza Retributiva.

Este diálogo permite ás persoas analizar quen foi danado, como, e que se debe facer para reparar o dano.

- Á **vítima** permitíralle expresar directamente á autora os seus sentimentos (dor, medo, angustia, ...) e contribuír deste xeito a superar o impacto do acontecido.
- Ó **autor ou autora** permitíralle ser máis consciente do dano causado, poderá asumir a súa responsabilidade e proporcionará a posibilidade de reparar as consecuencias do que fixo.
- Á **comunidade** permitíralle ser parte activa do proceso.

DA XUSTIZA RESTAURATIVA ÁS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

A **Xustiza Restaurativa** é considerada como un subgrupo das Prácticas Restaurativas. A Xustiza Restaurativa é reactiva, ten respostas formais e informais ó delito e outras condutas indebidas unha vez que pasan.

As **Prácticas Restaurativas** fan uso de procesos formais e informais que anteceden ás condutas indebidas, que forxan proactivamente relacións e crean un sentido de comunidade para evitar o conflito e as condutas inapropiadas (Wachtel, 2012).

As PR poden verse como unha nova “ferramenta” ou as PR poden considerarse como a túa “caixa de ferramentas” (O’Connell, 2017).

REFLEXIÓN

- De cando en vez, dar un paso atrás axuda a tomar unha mellor perspectiva
- Non podemos facelo todo... e nese coñecemento hai unha certa liberación
- Podemos facer algo e debemos intentar facelo moi ben
- Regamos as sementes sabendo que son promesas de futuro
- Pode que nunca vexamos os resultados finais
- Os efectos do lévedo que proporcionamos van mais aló das nosas capacidades

CONTEXTO

Cal cres que é a función da escola hoxe en día?

CONTEXTO

Cal cres que é a función da escola hoxe en día?

Que foi o que cambiou na ensinanza nos últimos 30 anos?

CONTEXTO

Cal cres que é a función da escola hoxe en día?

Que foi o que cambiou na ensinanza nos últimos 30 anos?

Por que a escola é tan importante para unha comunidade?

CONTEXTO

Cal cres que é a función da escola hoxe en día?

Que foi o que cambiou na ensinanza nos últimos 30 anos?

Por que a escola é tan importante nunha comunidade?

Cales son os maiores desafíos no teu traballo cos estudantes, familias, compañeiros?

CONTEXTO

Cal cres que é a función da escola hoxe en día?

Que foi o que cambiou na ensinanza nos últimos 30 anos?

Por que a escola é tan importante nunha comunidade?

Cales son os maiores desafíos no teu traballo cos estudantes, familias, compañeiros?

Que teñen en común os estudantes mais difíciles?

CONTEXTO

Cal cres que é a función da escola hoxe en día?

Que foi o que cambiou na ensinanza nos últimos 30 anos?

Por que a escola é tan importante nunha comunidade?

Cales son os maiores desafíos no teu traballo cos estudantes, familias, compañeiros?

Que teñen en común os estudantes mais difíciles?

Que podería marcar unha verdadeira diferenza nas súas vidas?

AS RELACIONES

Se as relacións é o que pode marcar a diferenza...

En grupos, contestamos ás seguintes preguntas:

- Que características ten unha relación forte e saudable co alumnado?
- Que barreiras obstaculizan a creación deste tipo de relacións?
- Como se poden superar estas barreiras?

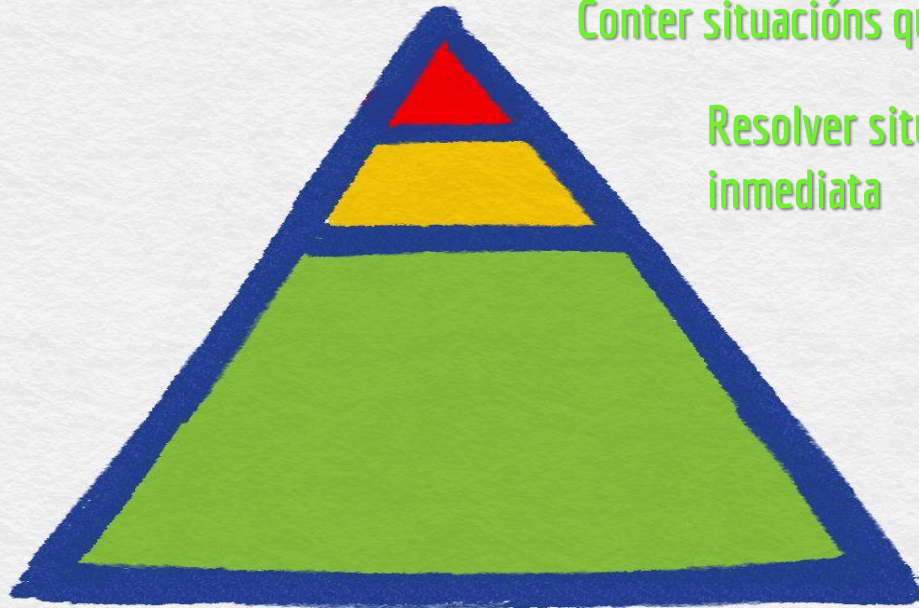
HIPÓTESE

A hipótese fundamental das Prácticas Restaurativas é que as persoas somos máis felices, máis cooperadoras, produtivas e temos máis probabilidades de facer cambios positivos no noso comportamento, cando aquelas que están en posición de autoridade fan as cousas **CON** nos, en lugar de CONTRA nos ou PARA nos.

OBXECTIVO

Fortalecer as relacións entre as persoas que forman unha comunidade e manexar as tensións e conflitos a través da reparación do dano e a restauración das relacións.

O TRIÁNGULO PROACTIVO: CREAR COMUNIDADE

Conter situacións que requiren dunha actuación especial

Resolver situacións que requiren unha resposta inmediata

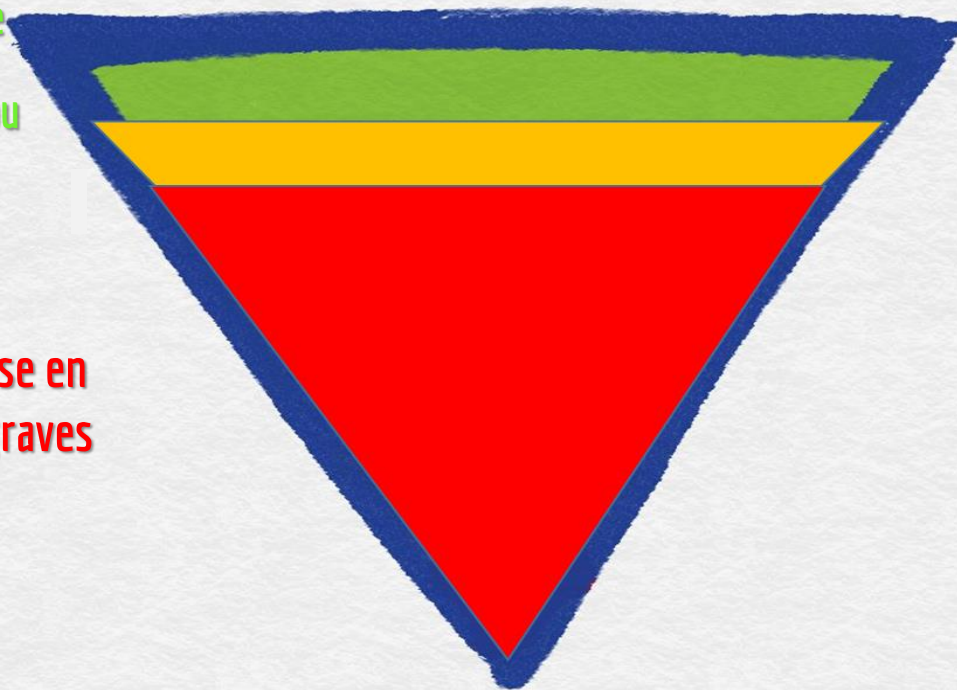
Fortalecer vínculos e crear comunidade sempre que sexa posible

O TRIÂNGULO REACTIVO: AFRONTAR OS CONFLITOS

Temos pouco tempo para criar comunidade

Os pequenos problemas deixámo-los passar ou
poñemos parches

A convivencia céntrase en
afrontar problemas graves

PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

As Prácticas Restaurativas son unha maneira de pensar e ser, enfocada en crear un espazo seguro para ter conversas reais que afondan nas relacións e constrúen comunidades conectadas e, polo tanto, máis fortes.

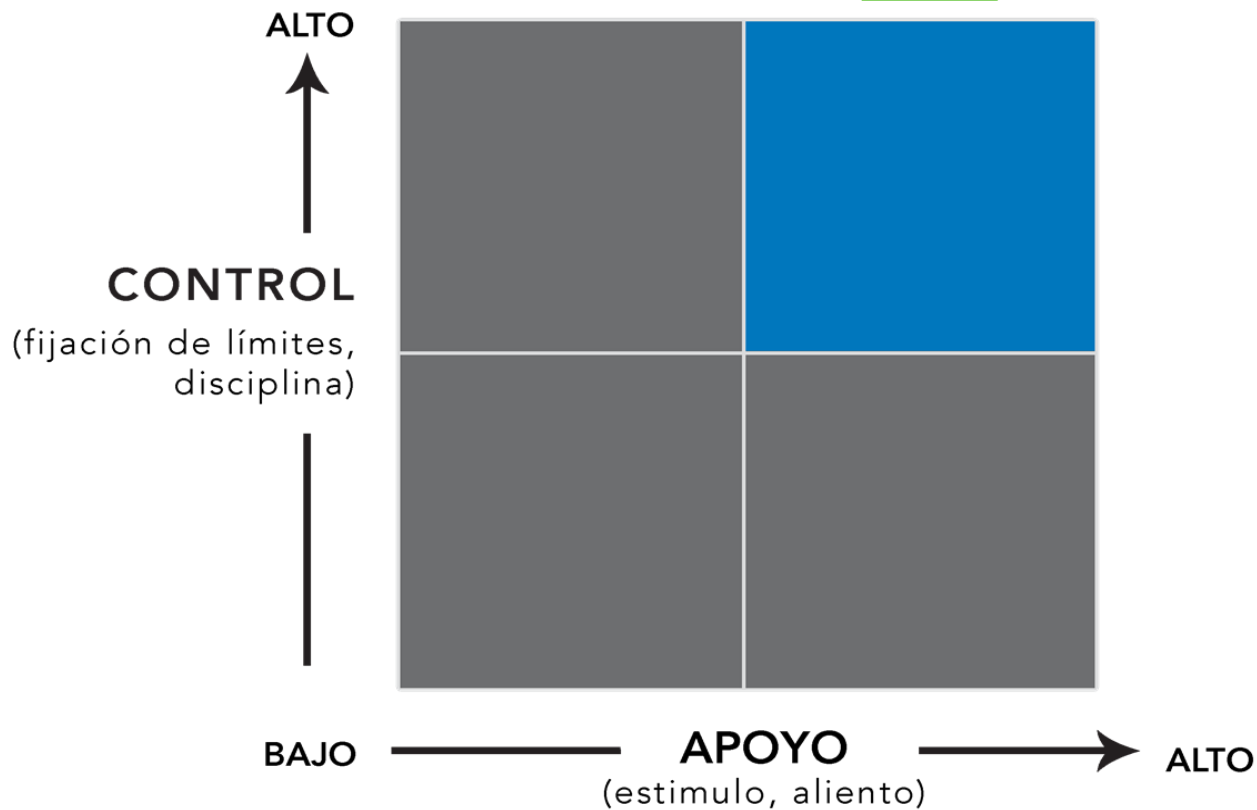
Mark Vander Vennen (Shalem Servizo de Saúde Mental) Canadá 2016.

SENDO CLAROS SOBRE A NOSA PRÁCTICA

A práctica restaurativa explícita está constituída de 3 elementos esenciais:

- A fiestra da disciplina social
- O proceso xusto
- Os afectos e o compás da vergoña

XANELA DA DISCIPLINA

Adaptado por Paul McCold y Ted Wachtel de Glaser, 1969

XANELA DA DISCIPLINA

Máis alá de ideas tradicionais...

- Se quedamos no control non chegaremos a conectar con elas.
- Se tan so damos apoio, non fomentamos a súa responsabilidade.
- Se non facemos nin o un nin o outro, mellor non participar...
- Para dar unha resposta axeitada, debemos aportar moito control e tamén moito apoio.

ALTO
↑
CONTROL
(establecer límites, disciplina)

BAIXO ————— **APOIO** —————> ALTO
(estímulo, alento)

Adaptado por Paul McCold y Ted Wachtel de Glaser, 1969

Isto servenos para calibrar as nosas actitudes, e no caso de non estar onde desexamos, poder revisalas...

ACTIVIDADE: XANELA DA DISCIPLINA

En pequenos grupos:

Que podes facer TI para ser mais restaurativo/a (mais explícito) na túa propia práctica?

ESTILOS DE PRÁCTICAS

En que estilo estarías a situarte si lle dis a un alumno ou alumna:

- Senta e cala
- Fágoo eu se queres
- Non me importa o que fagas, ¡Resólveo pola túa conta!
- Xa sabes o que se espera de ti nesta clase, como podemos axudarte para que o fagas?

ACTIVIDADE: ESTILOS DE PRÁCTICAS

En grupos pequenos, identificar características e/ou condutas que probablemente observariades se o noso estilo de prácticas fora predominantemente:

- Punitivo
- Permisivo
- Neglixente
- Restaurativo

Que resultados de aprendizaxe ofrécenos cada estilo?

ESTILO DE PRÁCTICAS PUNITIVO

Características / Conduas:

- Punitivo/autoritario, a miúdo irritada e que utiliza un ton de voz ameazante.
- Intransixente/inflexible.
- Destaca máis as condutas inapropiadas que as apropiadas.
- A miúdo consegue obediencia inmediata.
- Ten estándares / expectativas altas sobre os demais.

Resultados:

- Aula / ambiente de traballo ordenado.
- Alumnos/as ansiosos, frustrados e resentidos.
- Obediencia inmediata e a curto prazo mais rara vez dáse un cambio condutual duradeiro.
- Ausencia de pensamento crítico.
- Xera hostilidade/ambiente negativo na aula.
- Altos niveis de estrés no/a docente (por necesitar ter sempre o control).

ESTILO DE PRÁCTICAS PERMISIVAS

Características / condutas:

- Persoa protectora, cálida e afectuosa, ofrece moito apoio (colega).
- Incapaz de poñer límites.
- Enfócase no esforzo, deixando de lado a calidade do traballo.
- Non controla os comportamentos indebidos: deixa facer ou manexa con lixereza as condutas inadecuadas.

Resultados:

- Os alumnos/as séntense valorados, escoitados e apoiados, mais son conscientes da debilidade do/a docente e a utilizan.
- O ambiente de aula/traballo é caótico e descontrolado.
- A calidade dos traballos é moi pobre pola falta de esixencia.
- Os alumnos/as, a longo prazo, séntense ansiosos e inseguros/frustrados.
- Alto estrés laboral para o/a docente (séntese débil para controlar a aula e non percibe cambios duradeiros).

ESTILO DE PRÁCTICAS NEGLIXENTES

Características / condutas:

- O/a docente permanece no seu escritorio e os/as alumnos/as non se senten atendidos.
- Unha persoa pasiva e indiferente.
- O/a docente non pon interese no esforzo e na calidade do traballo dos/as alumnos/as.
- Unha persoa que se atopa no laboral quemada (burn out), estresada ou deprimida.
- Unha persoa que non se percata ou ignora as dificultades académicas e condutuais.

Resultados:

- Estudantes desatendidos, abandonados.
- Os/as alumnos/as non se relacionan co/a docente; poden distanciarse e sentirse pouco valorados/as.
- O ambiente da aula é manexado polos/as estudantes.
- Aumentan as condutas disruptivas para chamar a atención do/a docente, ou porque non hai sensación de orde ou de control na aula.
- Hai moi pouca aprendizaxe significativa

ESTILO DE PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

Características / condutas:

- Relación docente - estudante positiva, cordial, afectuosa e de apoio.
- Docente que motiva e escoita.
- Sistema de disciplina efectivo e aceptado polo alumnado.
- Busca alto nivel de calidade no traballo.
- Coherencia.

Resultados:

- Ambiente positivo (estabilidade e harmonía).
- Alumnos/as motivados, participativos.
- Xéranse traballos de alta calidade.
- Relacións positivas / respectuosas.
- Docente respectado e motivado.
- Os/as alumnos/as teñen sentido de seguridade e de desenvolvemento de competencias.
- Fomenta o pensamento crítico.
- Alta satisfacción laboral.

ACTIVIDADE PROCESO XUSTO

En pequenos grupos:

Pensar nunha situación ou experiencia na que sentirades que alguén en posición de autoridade vos tratou de forma inxusta

Compartir unha cousa que faltou nesa situación, un elemento que houbera feito que a situación a sentirades como xusta

PROCESO XUSTO

“...as persoas temos maior probabilidade de confiar e cooperar libremente con sistemas -xa sexa que gañemos ou perdamos dentro deses sistemas- cando observamos un proceso xusto.”

(W. Chan Kim & Renee Mauborgne, Harvard Business Review, Xaneiro 2003)

3 PRINCIPIOS DO PROCESO XUSTO

PRINCIPIO 1:

- **Participación** – Involucrar e comprometer ás persoas nas decisións que lles afectan, escoitando os seus puntos de vista e tendo en conta as súas opinións, dándolles a oportunidade de contribuír e debater varias posibilidades de acción.

(W. Chan Kim & Renee Mauborgne, Harvard Business Review, Xaneiro 2003)

3 PRINCIPIOS DO PROCESO XUSTO

PRINCIPIO 2:

- **Explicación – Todos as persoas involucradas e afectadas deben saber por que se tomaron as decisións finais e a forma na que se fixo. Explicar o proceso e a lóxica da decisión tomada crea un círculo de retroalimentación que promove a aprendizaxe.**

(W. Chan Kim & Renee Mauborgne, Harvard Business Review, Xaneiro 2003)

3 PRINCIPIOS DO PROCESO XUSTO

PRINCIPIO 3:

- **Claridade de expectativas - Unha vez tomada a decisión, hai que asegurarse de que todas as persoas entenden claramente e saben o que se espera delas nun futuro, así como as consecuencias derivadas de non adaptarse a estas expectativas.**

(W. Chan Kim & Renee Mauborgne, Harvard Business Review, Xaneiro 2003)

LÉMBRASE QUE NON ESTÁ
PERMITIDO O USO DO MÓBIL EN
TODO O RECINTO ESCOLAR *

Normas de Organización e Funcionamento do Centro

- O incumprimento desta norma leva consigo as seguintes sancións:
 - **1º Apercibimento:** expulsión do centro durante un día.
 - **2º Apercibimento:** expulsión do centro ata tres días.
 - **3ª Apercibimento:** apertura de expediente e expulsión do centro ata un mes.

* Salvo permiso do profesor/a non se pode empregar o móbil durante **todo** o tempo comprendido entre o momento no que se entra no recinto escolar e o momento no que se sae.

O QUE NON É O PROCESO XUSTO

Decisións por consenso

Non busca acadar a harmonía

Non se propón obter o apoio das persoas a cambio de compromisos que se adapten as opinións, necesidades ou intereses de todas as persoas

Democracia dentro do sistema escolar

Persoas en posición de autoridade renunciando a súa responsabilidade de tomar decisións

AFFECTOS, SENTIMENTOS E EMOCIÓN

Afectos: son reaccións instantáneas a estímulos no ambiente.

Sentimentos: experimentáanse uns segundos despois de que un se percate de que un afecto se disparou.

Emocións: son respostas “como dun libreto”, resultado das historias que acumulamos, aprendidas da nosa familia, cultura e comunidade.

En resumo, os afectos son a nosa bioloxía, os sentimentos a nosa psicoloxía e as emocións a nosa biografía

TEORÍA DOS AFECTOS

PLANTEXAMENTO DE TOMKINS

Tomkins defende que estamos programados para experimentar afectos innatos, afirmando que estamos no noso mellor estado emocional cando somos capaces de:

- Maximizar os nosos afectos positivos
- Minimizar os nosos afectos negativos
- Expresar libremente os nosos afectos
- Maximizar o poder e a capacidade de facer o mais posible as 3 anteriores

OS E AS ESTUDANTES

Pensade no voso alumnado e como se relacionan fora das clases:

- Non soen maximizar os afectos positivos
- Non minimizan os negativos, de feito, cando molestan ou acosan, maximizan os afectos negativos
- É raro que compartan as súas reaccións ante os comportamentos cara eles cando non hai adultos presentes

Fundamental: o desafío dos adultos é conseguir que fagan o punto 4º o mais posible; dar oportunidades ó alumnado de facer estas cousas cando estean con nos, ofrecerlles oportunidades de relacionarse de forma positiva (con declaracións afectivas, preguntas restaurativas, círculos, ...).

A VERGOÑA

- Que é a vergoña?
- Que función cumpre?
- Que pasaría se nunca tivéramos vergoña?

A VERGOÑA

- Cales son as formas negativas nas que manexamos a vergoña?

COMPÁS DA VERGOÑA

Illamento, fuxida: tendemos a saír correndo, rir, tapar a cara, agocharnos, tomar distancia, física ou emocional da situación.

ATAQUE A UN
MESMO

Negación: non recoñecer o que pasa. Non aceptar a realidade. Autoengano. Pode levar á busca de emocións fortes, consumos,
...

Ataque a outras persoas: darlle a volta á tortilla (culpar á vítima), calquera forma de ataque, sexa físico ou verbal.

ATAQUE A
OUTROS

Ataque a unha mesma: autodegradación, masoquismo, pode ir dende os pensamentos negativos ata as autolesións.

A VERGOÑA

Cales son as formas positivas nas que manexamos a vergoña?

FORMAS POSITIVAS DE MANEXAR A VERGOÑA

- Falar do que pasou
- Pedir desculpas
- Recoñecer que non se actuou ben
- Dicar como se sinte un

Polo tanto, podemos responder a outras persoas cando experimentan vergoña:

- ✓ Escoitando o que teñen que dicir
- ✓ Estando presentes con elas sen intentar resolverlles o problema
- ✓ Reflexionando sobre o que causou o sentimento de vergoña
- ✓ Validando os seus sentimentos
- ✓ Animando a falar sobre a súa experiencia

HIPÓTESE DE BRAITHWAITE

Separa a acción da persoa

As Prácticas Restaurativas permítenos:

Rexeitar a acción (a conduta inaceptable) porque non responde ás expectativas ou ós estándares

Mentres que:

Recoñece o valor intrínseco da persoa e o seu potencial para contribuír coa sociedade.

VERGOÑA

Vergoña estigmatizante. Resposta do compás:

Saca ó agresor/a da comunidade e ponlle unha etiqueta. O agresor/a convértese nunha mala persoa que cometeu un crime. Se a persoa é empurrada fora da comunidade, é previsible que se vexa involucrada en subculturas negativas que acepten o seu rol.

Vergoña reintegradora. Resposta responsabilizadora:

Expresa desaprobación polo acto pero non expulsa ó agresor/a fora da comunidade. Este tipo de vergoña rexeita o acto, mais non á persoa. Permite e promove a reincorporación á comunidade ofrecendo os apoios precisos para que isto ocorra.

REPERTORIO DAS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

INFORMAL

FORMAL

A escoita

Declaracións afectivas

Preguntas restaurativas

Pequena reunión espontánea

Círculos restaurativos

Reunións formais

VIDEO REPERTORIO PRACTICAS RESTAURATIVAS

**Formal
Conference**
Reunión Restaurativa Formal

REPERTORIO DAS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

INFORMAL

FORMAL

A escoita

Declaracións afectivas

Preguntas restaurativas

Pequena reunión espontánea

Círculos restaurativos

Reunións formais

A ESTOITA ACTIVA: EMPATÍA

«A Empatía é a capacidade de poñerse na pel da outra»

Non nos limitemos a facer cousas,
esteamos presentes.

VÍDEO: Empatía vs Simpatía

PARA ESCOITAR BEN, É MELLOR NON ..

Interromper

Criticar

Seleccionar

Xulgar

Interrogar

Contra argumentar

Aconsellar

Quitarlle importancia

Ignorar

Distraerse

PARA UNHA BOA ESCOITA

- Facer preguntas de aclaración
- Estar interesados/as na perspectiva das outras persoas
- Parafrasear o que a outra persoa está a dicir, facer un breve resumo
- Validar os sentimentos da persoa, sexan os que sexan

REPERTORIO DAS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

INFORMAL

FORMAL

A escoita

Declaracións afectivas

Preguntas restaurativas

Pequena reunión espontánea

Círculos restaurativos

Reunións formais

DECLARACIONES AFECTIVAS

Transformar as mensaxes:
“ti” (culpabilizadoras),
en mensaxes :
“eu” (como me afecta)

Comunicación Non Violenta:
(Marshal Rosenberg)

DECLARACIONES AFECTIVAS

Poñen límites

Ofrecen retroalimentación

Ensinan empatía

Imos dicir o **QUE NECESITAMOS** á outra persoa sen danar ó vínculo

Imos **SER ASERTIVOS**: dicir o que sentimos **sen** agresividade nin pasividade

Imos **PEDIRLLE RESPONSABILIDADE** á outra persoa e ó mesmo tempo ímoslle proporcionar **apoio** (expresamos como nos sentimos e facemos unha petición)

ACTIVIDADE SOBRE DECLARACIÓNS

Converte nunha declaración afectiva as seguintes expresións:

- Deixa de falar
- Séntate e fai o teu traballo
- Bo traballo!
- Pensa antes de falar
- Concéntrate na túa tarefa e deixa de molestar
- Tes que levarte mellor cos demais
- Ergue a cabeza e mírame

REPERTORIO DAS PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

INFORMAL

FORMAL

A escoita

Declaracións afectivas

Preguntas restaurativas

Pequena reunión espontánea

Círculos restaurativos

Reunións formais

PREGUNTAS RESTAURATIVAS

Para incidentes onde temos claramente identificadas vítima/s e agresor/es:

Preguntas Restaurativas, 1. AUTOR.

- **Que pasou?**
- **Que pensabas cando ocorreu?**
- **Quen foi afectado por este incidente?**
- **De que xeito foi afectada cada persoa?**
- **Que pensas agora do que sucedeu?**
- **Que podes facer para mellorar as cousas?**

PREGUNTAS RESTAURATIVAS

Preguntas Restaurativas, 2. RECEPTOR

- Que foi o que pensaches cando te deches conta do sucedido?
- Que impacto tivo este incidente en ti?
- Que impacto tivo nos demais?
- Que foi o máis difícil para ti?
- Que necesitas para que as cousas queden ben?

ACTIVIDADE PREGUNTAS RESTAURATIVAS

En grupos pequenos discutide sobre a implicación destas preguntas (estrutura, beneficios de facelas, posibles respostas, ...)

PREGUNTAS RESTAURATIVAS

- Dúas categorías de preguntas, as que se fan a quen causou o dano (con ou sen intención) e as que facemos a quen se sentiu danado.
- As preguntas abordan o pasado, presente e futuro
- As preguntas abordan o individual e o colectivo
- As preguntas axudan a asumir responsabilidade e a conectarse cos sentimentos
- Nunca preguntamos “por que” para non disparar mecanismos defensivos

PREGUNTAS RESTAURATIVAS

**Once upon a time
in a school near
you.....**

Había una vez, en una escuela no tan lejana...

PRÁCTICAS RESTAURATIVAS

As Prácticas Restaurativas deben integrar:

- Xanela da Disciplina Social
- Proceso Xusto
- Psicoloxía dos Afectos
- Repertorio das prácticas restaurativas

MOITAS GRACIAS!

rpdelisn@gmail.com

anapezfigue@gmail.com

Prácticas
Restaurativas